

Diesel motori u Splitu već u 1970. godini

Brodogradilište i tvornica diesel motora »Split« je započelo užom suradnjom na proizvodnji diesel motora sa poznatom svjetskom firmom »MAN«.

— Firma »MAN« je osnovana u Augsburgu 1840. godine. U njoj je 1897. izgrađen prvi na svijetu motor sa diesel procesom i to u suradnji sa njegovim izumiteljom, Rudolfom Dieslom. Otada počinje uspon firme. Međutim, već i prije toga firma »MAN« je izvršila neke pionirske radove u mašingradnji: izgrađena je tamo 1847. godine prva vodena turbina, 1856. prvi parni stroj sa dva cilindra, 1873. prvi Lindeov rashladni stroj i prvi njemački rotacioni štamparski stroj.

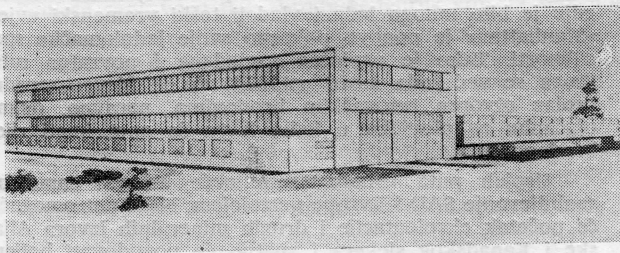
Razvitak se dalje nastavlja brzim tempom, tako da se početkom ovog stoljeća grade veliki plinski strojevi, parne turbine i dizalice. Od 1919. godine grade se tamo i teretni automobili.

Danas u proizvodni program firme »MAN« spadaju: diesel motori od 15 KS do najvećih snaga, štamparski strojevi, parni kotlovi i turbine, mlinovi, uređaji za pivovare, plinski motori, dizalice, kamioni, lokomotive, čelične konstrukcije, hidraulične preše, klima uređaji i čitav niz drugih strojeva. Ovaj rad odvija se u pet velikih tvornica. »MAN« danas zapošljava oko 35.000 ljudi.

Upravo ovaj široki asortiman proizvodnje je za brodogradilište »Split« od određenog značaja, s obzirom na mogućnosti eventualnog kasnijeg proširenja područja suradnje.

Posebno treba istaknuti intenzivni razvojno-istraživački rad kao garanciju tehničkog progressa, što je za »Split« od posebnog značaja.

»Split« koji već od 1970. godine započinje proizvodnjom diesel motora je osnovano 1922. godine, kao malo remontno poduzeće i do rata se uglavnom bavilo remontom. Nakon rata, na ruševinama starog, podignuto je novo, veliko i moderno, a u njemu je izgrađeno oko 160 objekata, odnosno više od milion tona nosivosti, pojedinačne nosivosti do 90.000 tona. U programu razvoja planirano je udvostručenje kapaciteta u slijedećih pet do šest godina.

Tvornica diesel motora — maketa

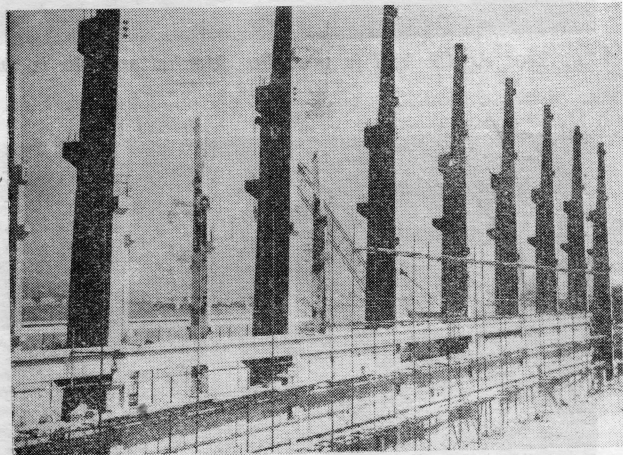
Kako se vidi, stupile su u odnose dvije ambiciozne firme. Svaka od njih očekuje mnogo od te suradnje. Što se brodogradilišta »Split« tiče, gradnjom diesel motora, kao značajnom proizvodnjom, bolje će se zaokružiti poduzeće tehnički i ekonomski iz čega nužno treba da proizade dizanje rentabilnosti.

Gradeći diesel motore očekuje se podizanje tehničkog nivoa poduzeća. Povezivanje sa jednom ovako jakom svjetskom firmom povoljno će utjecati na razna područja poslovanja i na razvoj brodogradilišta.

Evo što je o ovoj suradnji između ostalog jednom prilikom izjavio direktor tvrtke »MAN«: »... Najveće jugoslavensko brodogradilište, brodogradilište »Split« i »MAN« sklopili su ugovor o suradnji. Ja se usudujem reći da se mi posebno radujemo ovom ugovoru. Kada dvije firme, kao što su naše, rade na zajedničkoj stvari i zajednički prihvaćaju nastupajuće probleme radi njihova rješenja, može se sa pravom očekivati da će oba partnera u tome naći koristi.«

Brodogradilište »Split« će graditi u buduće motore koji su bili u Augsburgu prije svega razvijeni za pogone brodova. Sa zaključivanjem ugovora o suradnji »Split« ima mogućnost da gradi motore od 20.000 do 40.000 KS.

Danas su radovi na izgradnji tvornice već dobro podmakli, kao što se vidi na slici. Očekuje se da će biti dovršena za proizvodnju do polovine 1970. godine. Predviđa se proizvodnja 8 motora godišnje, a tvornica će se graditi u više etapa.

Tvornica diesel motora u brodogradilištu »Split« u izgradnji